

עפ"ת 34355/09/15 - עלא עיסא, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 34355-09-15 עיסא נ' מדינת ישראל
בפני כבוד השופטת אספרנצה אלון
מערער עלא עיסא,
באמצעות בא-כוחו עו"ד גבי שלום
נגד מדינת ישראל
משיב באמצעות פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

פסק דין

בפניי ערעור על החלטת ביהמ"ש לתעבורה בחיפה שניתנה בתיק 2065-07-15 (כבוד השופטת כרמית גינת פאר) ביום 14.7.2015 בה דחה ביהמ"ש קמא בקשת המערער להאריך את המועד להגשת בקשה להישפט בגין דו"ח תנועה מס' 90500464087.

1. רקע

ביום 30.7.2012 הוצאה הודעת תשלום קנס מס' 90500464087, המייחסת למערער עבירה של נהיגה במהירות מופרזת בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, שבוצעה ביום 25.7.2012 וצולמה במצלמה אלקטרונית (להלן: הדו"ח).

ביום 7.7.2015 הגיש המערער בקשה לבית משפט קמא להארכת המועד להישפט. בבקשתו ציין כי לא קיבל את הדו"ח לכתובתו ולא ידע כלל על קיומו. לראיה, על גבי אישור הדואר נרשם "מען בלתי מספיק". לטענת המערער, רק עם קבלת דו"ח כפל הקנס, ביום 3.2.13, נודע לו על הקנס, הדו"ח.

בעקבות כך, שלח ביום 19.4.13 למשטרת ישראל בקשה להסבת הדו"ח משמו, לשם הנהג אשר נהג ברכב בעת ביצוע העבירה, מר עיסא יאסין, ואף צירף את תצהיר הנהג. לתדהמתו, המשטרה לא הסבה את הדו"ח ולא שלחה זימון לביהמ"ש. בבדיקה מאוחרת יותר שביצע במשרד הרישוי הופתע המבקש לגלות כי הדו"ח הנ"ל לא הוסב, נותר על שמו ובגינו נרשמו נגדו 8 נקודות.

המשיבה התנגדה לבקשה. בתגובתה לבית משפט קמא, טענה המשיבה כי הדו"ח נשלח לכתובת המערער - שהינה משהד משהד וחזרה עם כיתוב "מען בלתי מספיק". תמוה, כי את הודעת כפל הקנס שנשלחה לאותה כתובת בדיוק, קיבל המערער ופנה בבקשה להסבת הדו"ח. כאשר אישורי מסירה נושאים הודעה שכזו, הרי שהדבר מעיד על מי

ש"עצם את עיניו" שכן חובת היידוע ו/או עדכון כתובת חלה על הנמען. עוד מוסיפה המשיבה כי המערער שילם את הדו"ח ביום 5.12.13 ולכן מתקיימת הוראת סע' 229(ח) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 והפנתה לרע"פ 2096/07 כוכבי נ' מ"י.

2. החלטות ביהמ"ש קמא:

החלטה מיום 14.7.15 - ביהמ"ש קמא דחה את הבקשה להארכת מועד להישפט וקבע:

- "5. מעיון בתגובת המשיבה עולה כי הקנס שולם. המבקש בבקשתו לא התייחס לתשלום הקנס ולא ציין מתי ובאילו נסיבות שולם.**
- 6. בהעדר התייחסות של המבקש לתשלום הקנס כאמור, אני רואה בתשלום הודאה בביצוע העבירה. לפיכך, אני מוצאת לנכון לדחות את הבקשה."**

החלטה מיום 6.9.15 - החלטה זו ניתנה בעקבות בקשתו של המערער לעיון מחדש, במסגרתה טען כי מס' התיק החיצוני המצויין בהחלטה (90500464084), אינו תואם למס' הדו"ח נשוא הבקשה. בהחלטתו קבע ביהמ"ש קמא:

"החלטתי מיום 14.7.15 מתייחסת לדו"ח מספר 90500464087. משכך, הבקשה נדחית."

כנגד ההחלטה מיום 14.7.15 הוגש הערעור שבפניי, במסגרתו לא מתייחס המערער להחלטה מיום 6.9.15 ואף חוזר על טענתו באשר לאי ההתאמה בין מספר התיק החיצוני בהחלטת ביהמ"ש, מיום 14.7.15, לבין מס' הדו"ח.

3. טענות המערער

המערער טוען כי טעה ביהמ"ש קמא עת לא התייחס לאישור הדואר הרשום של משטרת ישראל ולפיו הדואר חזר עקב "מען בלתי מספיק". המערער הדגיש בפני ביהמ"ש קמא כי ידע על הדו"ח רק לאחר קבלת הדו"ח בדבר כפל קנס, ביום 3.2.13.

לטענת המערער שגה ביהמ"ש קמא משלא נתן דעתו לכך כי המערער שלח כבר ביום 19.4.13 בקשה למשטרת ישראל להסבת הדו"ח בצירוף תצהיר חתום של הנהג. לטענתו, מדובר במחדל של המשטרה שהשאירה את הדו"ח על שם המערער ולא על שם הנהג אשר נהג בפועל וביצע את העבירה. לחיזוק טענתו בדבר זהות הנהג התייצב לדיון בפני גם הנהג שהמערער ביקש להסב הדו"ח על שמו. אמנם הודעת הקנס שולמה, על ידי המערער או מי מטעמו, אך הקנס שולם בטעות ובתום לב, כחלק מדוחות נוספים שאוחדו במרכז הקנסות ותוך שהמערער אינו שם ליבו כי התשלום הינו גם בעבור הדו"ח שהתבקשה הסבתו.

לטענת המערער, בנסיבות אלו ומשפעל בתום לב, תשלום הקנס אינו מעיד על הודאתו בעבירה, המערער זכאי לקבל את יומו בבית המשפט ויש לקבל הערעור ולמנוע עיוות דין נוסף.

4. טענות המשיבה

המשיבה טוענת כי דין הערעור להידחות. מששילם המערער את הקנס בדצמבר 2013, יש לראותו כמי שהודה והורשע וזאת בהתאם לסעיף 229(ח) לחוק סדר הדין הפלילי. עסקינן בהרשעה חלוטה שלא ניתן עוד לערער עליה וזאת בהתאם לפסיקה המחייבת, כך למשל רע"פ 8927/07 **סעד נ' מדינת ישראל** (כב' השופט ס. ג'ובראן) ניתן ביום 29.1.08; רע"פ 9540/08 **מוסברג נ' מדינת ישראל** (כב' השופט א.א. לוי) ניתן ביום 8.1.09; עפ"ת 13694-01-15 **והייב נ' מדינת ישראל** (כב' השופטת רונית בש) ניתן ביום 2.2.15; עפ"ת 59375-02-15 **אבו מוך נ' מדינת ישראל** (כב' השופטת רונית בש) ניתן ביום 14.4.15.

המערער השתהה שיהיו ניכר, את בקשתו להישפט הגיש כשנה וחצי לאחר ששולם הקנס.

לטענת המשיבה, גם אם נקבל את טענת המערער כי לא ידע על הדו"ח, הרי שידע, לכל המאוחר בפברואר 2013, עת קיבל את הדו"ח השני בדבר תוספת הפיגורים. בוודאי ידע המערער ואמור היה לדעת עת שילם הוא בדצמבר 2013 בכרטיס האשראי את הקנס. מועד נוסף שניתן לייחס למערער ידיעה הוא 19/4/13, המועד בו שולח המערער בקשה למשטרת ישראל להסב את הדו"ח. בנסיבות אלו יש לראות את המערער כמי שידע על הדו"ח, הודה בו, הורשע ודינו נגזר. כיום מבקש המערער להחזיר את הגלגל אחורנית כשנה וחצי קודם לכן, דבר שאין להיעתר לו משיקולים של סופיות הדיון ויעילות הדיון, כפי שנקבע בפסיקה.

אשר על כן סבורה המשיבה כי דין הערעור להידחות.

5. דיון והכרעה

לאחר ששקלתי טענות הצדדים, עיינתי בהחלטת ביהמ"ש קמא ויישמתי ההלכה המשפטית הנוהגת על עובדות בקשה זו, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

5.1 המסגרת הנורמטיבית

אין מחלוקת כי הקנס נשוא הערעור שולם בדצמבר 2013. משמדובר בקנס ששולם, חל בעניינו סע' 229(ח) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, הקובע כדלקמן:

(ח) שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230.

ברע"פ 2096/07 **כוכבי נ' מדינת ישראל** (1.5.07), נקבע:

"על הסוגיה חולשות הוראותיו של סעיף 229 לחוק סדר הדין הפלילי, כמו גם הכללים הנוהגים ברגיל באשר להידרשות מחודשת להרשעה חלוטה בפלילים. אלה גם אלה סוללים בפני אדם,

אשר קנס הושת עליו בגין עבירת תעבורה שביצע, לרבות בפני מי ששילם את הקנס, דרכים שונות להתגונן מפני הרשעה או לשנות ממנה. בחלקן, מוגבלת הפעולה בזמן, וזאת משיקולים של סופיות הדין ושל יעילות ההליך. ברם, מקום בו לא ידע ולא יכול היה אדם לדעת כי אישום תלוי ועומד נגדו, עשויה להימצא הצדקה לחריגה מסד זמנים זה" (פסקה 8).

עוד נקבע ברע"פ 7018/14 טיטלבאום נ' מדינת ישראל (30.10.14):

"המסגרת הנורמטיבית לדין בבקשה להארכת רשות להישפט, קבועה בסעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב-1982 (להלן ה"ח"ס"פ); לפיו: "בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו". סעיף 229(ה), מורה כי ניתן לדון בבקשה שהוגשה באיחור, בתנאי "שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמונעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה".

וראה גם הדברים שנקבעו בעפ"ת (ב"ש) 42904-01-14 אברהם מויאל נ' מדינת ישראל (10.06.2014); וברע"פ 9540/08 עופר מוסברג נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 8.1.09).

5.2 מן הכלל אל הפרט

בענייננו, השיהוי הרב בהגשת הבקשה ועצימת העיניים בה נהג המערער במשך שנה וחצי, מביאים לדחיית הערעור, שכן קבלת הערעור תביא לפגיעה באכיפה יעילה של דיני התעבורה והבטיחות בדרכים.

גם אם נצא מנקודת הנחה כי המערער לא ידע על הדו"ח במועד הראשון ולא קיבל לידי את דרישת הקנס הראשונה, הרי משקיבל את הודעת הקנס לתוספת ריבית הפיגורים, קרי ביום 3.2.13, ידע על הדו"ח. בחלוף כחודשיים - 19/4/13 - שולח המערער בקשה למשטרת ישראל להסב את הדו"ח על שם צד ג'. המערער לא טורח לברר מה עלה בגורל בקשתו זו, ועל כך אין לו אלא להלין על עצמו.

זאת ועוד, המערער משלם את הקנס בדצמבר 2013. לטענתו, טענה שהעלה רק בבקשת הערעור, לא היה ער לכך כי התשלום ששילם היה גם בגין דו"ח זה. טענה זו נטענה ללא הצגת כל אסמכתא. חזקה היא כי אדם המשלם תשלום כלשהו, יודע עבור מה הוא משלם. המערער לא שכנע מדוע יש להחריג את הכלל הקובע, כי עם תשלום הקנס השתכללה ההרשעה. ראה סעיף 229(ח) לחוק סדר הדין הפלילי.

טענת המערער כי שלח ביום 19/4/13 בקשה להסבת הדו"ח, אין בה כדי להועיל למערער. המערער "שלח ושכח". הוא לא טרח לברר מה עלה בגורל בקשתו ובכך ביקש לפטור את עצמו מכל אחריות. אין לקבל התנהלות זו. ואם לא די בכך, הרי שהמערער לא נתן כל הסבר לשיהוי הניכר של שנה וחצי, בין תשלום הקנס לבין המועד שהגיש בקשתו לבית משפט קמא.

כאשר בוחנים את התנהלות המערער מתבקשת המסקנה כי אין למערער אלא להלין על עצמו. המערער לא פעל

במסגרת הזמנים שקצב המחוקק, לא נתן הסבר מניח את הדעת לשיהוי הרב בהתנהלותו וגם בהתייחס לפעולות בהן נקט - תשלום הדו"ח ואי בירור הבקשה להסבת הדו"ח, כל אלה מלמדים על הודאת הנאשם.

אני קובעת כי לא התקיימו טעמים המצדיקים העתרות לבקשת המערער, להארכת המועד להישפט בפני בית משפט קמא. היעתרות לבקשה משמעותה מתן הכשר להגשת "בקשות הסבה" ללא תלות בזמן ביצוע העבירה, דבר שהדעת אינה סובלת ואינה מתיישבת עם ההלכה המשפטית.

6. סיכום של דבר, קביעתו של בית משפט קמא מקובלת עלי ולא מצאתי כל מקום להתערב בה. מטעמים אלו כולם, הערעור נדחה.

המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"א תשרי תשע"ו, 24 ספטמבר 2015, בהעדר הצדדים.

חתימה